

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

Käsittely/hyväksytyy

Kirkkoneuvosto 16.11.2023 § 134

Kirkkovaltuusto 11.12.2023 § 38

SISÄLLYS

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ	3
1 § Hautaustointa koskevat säännökset ja määräykset.....	3
2 § Hautausmaat ja tunnuksettomat hauta-alueet.....	3
3 § Hautausmaan käytön ohjaus ja suunnittelu.....	4
4 § Hauta.....	4
5 § Koskemattomuusaika	5
6 § Hautaoikeus (hallinta-aika).....	5
7 § Hautaustoimen maksut.....	7
8 § Hautaoikeuden haltija.....	7
9 § Hautaamisjärjestys	7
10 § Todistus hautaoikeudesta	7
11 § Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen.....	8
12 § Hautaaminen.....	9
13 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto.....	11
14 § Haudan hoitaminen	11
15 § Hautamuistomerkit	12
16 § Muslimien hautausmaa-alue	13
17 § Hautakirjanpito	14
18 § Ohjesäännössä mainittuja lakeja ja muita säädöksiä ovat	14
19 § Voimaantulo	14

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

Kirkkovaltuusto on hyväksynyt Ylitornion seurakunnalle seuraavan hautaustoimen ohjesäännön.

1 § Hautaustointa koskevat säännökset ja määräykset

Sen lisäksi, mitä hautaustoimilaissa, kirkkolaissa, kirkkojärjestyksessä sekä muissa laeissa ja asetuksissa säädetään, on seurakunnan hautaustoimessa noudatettava tämän ohjesäännön määräyksiä. (KJ 3 : 56 §), (HautL 3 §)

Päätösvallasta hautaustoimeen liittyvissä asioissa määrätään seurakunnan hallintosäännössä. (KL 3 : 35 §)

Ylitornion seurakunnan hallintosääntö

Ylitornion seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelma

2 § Hautausmaat ja tunnuksettomat hauta-alueet

Ylitornion hautausmaat nro 976-401-32-41 ja 976-401-124-0

Hautausmaan osoite on Alkkulanraitti 8, 95600 Ylitornio

Meltosjärven hautausmaa nro 976-409-16-0

Hautausmaan osoite on Raanujärventie 5088, 95675 Meltosjärvi

Seurakunta osoittaa pyynnöstä hautasijan erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka sijaitsee Meltosjärven seurakunnan hautausmaalla. (HautL 5 §), (KJ 3: 55 § 2 mom.)

Meltosjärven hautausmaalla on arkkuhautausalueen lisäksi tuhkahautausalue ja muisto-lehto ja tunnustuksettomien hautausmaa-alue.

Ylitornion seurakunnalla on lisäksi Ylitornion hautausmaalla muslimien hautausmaa-alue, tuhkahautausalue, muistolehto ja alue katastrofihautauksen tarpeeseen.

Sankarihautausmaa sijaitsee Ylitornion kirkon vieressä

3 § Hautausmaan käytön ohjaus ja suunnittelu

Hautausmaan käytössä noudatetaan mitä hautausmaakaavassa, hautausmaan käyttösuunnitelmassa, hautakartassa sekä hautausmaan ylläpidossa ja hoidossa laaditussa hautausmaan hoitosuunnitelmassa säädetään (KJ 3:57 - 59 §).

Ylitornion seurakunnan hautausmaakaava

Ylitornion seurakunnan hautakartta

Ylitornion seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelma

Ylitornion seurakunnan hautausmaan hoitosuunnitelma

4 § Hauta

Hauta on yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattu maa-alue hautausmaalla. Hauta sisältää yhden tai useamman vierekkäisen hautapaikan (hautasijan) ja kukin hautapaikka yhden tai kaksi päällekkäisen hautasijaa. Seurakunnan järjestelmässä Hautaa nimitetään myös Hauta-alueena.

Jos hautausmaa tai sen osa on käyttösuunnitelmassa osoitettu kerros- eli syvähautaukseen ja maan laatu sen sallii, voidaan hautaan haudata kaksi tai useampia arkkuja päällekkäin. Tällöin arkkuhaudan terveydensuojeluasetuksen mukaiseen vähimmäissyvyyteen lisätään 0,6 metriä arkku kohden. Ylitornion seurakunnalla alimman hautasijan syvyys on 210 cm ja ylimmän hautasijan syvyys 150 cm.

Urnahaudan vähimmäissyvyys on 0,6 metriä. Tämä ei kuitenkaan koske ilman uurnaa haudattavaa tuhkaa. Arkkuhautasijaa voidaan käyttää tuhkahautaukseen siten, että asiasta tehdään merkintä seurakunnan hautakirjanpitoon. Uurnia voidaan haudata päällekkäin tai vierekkäin tilan salliessa.

Muisto-/uurnalehdossa ei ole näkyvästi merkittyjä hautasijoja eikä yksityisiä muistomerkkejä. Vainajien muistaminen tapahtuu hauta-alueen yhteismuistomerkillä. Hautapaikkaa ei myöhemmin osoiteta omaisille.

Ylitornion hautausmaalla on katastrofihautausalue, joka on tarkoitettu joukkotuhon uhrien hautaamiseksi yhteishautaan tai erillisiksi hautasijoiksi.

Terveydensuojeluasetus 40 § 2-3 mom.

KJ 3: 59 §

5 § Koskemattomuusaika

Haudan koskemattomuusaika on arkkuhautauksessa 15 vuotta hautauksen jälkeisen kalenterivuoden alusta lukien (Terveyden suojeluasetus 7:40§). Tuhkahautaukseen ei ole laissa säädetty koskemattomuusaikaa.

Ylitornion seurakunnan päättämä koskemattomuusaika on olosuhteiden vuoksi arkkuhautauksessa 25 vuotta. Tuhkahautauksessa koskemattomuusaikaa ei ole. Koskemattomuusaikaa voidaan olosuhteista johtuen hautakohtaisesti pidentää.

Kirkkoherran erillisellä päätöksellä seurakunnan päättämää koskemattomuusaikaa voidaan arkkuhautauksessa lyhentää.

6 § Hautaoikeus (hallinta-aika)

Hautaoikeus luovutetaan tuhkahautauksessa 15 vuodeksi kerrallaan ja arkkuhautauksessa 25 vuodeksi kerrallaan. (KL 3:31 § 2 mom.)

Hautaan kuuluvien kaikkien hautapaikkojen hallinta-aika on aina sama. Hautaoikeutta luovutettaessa huomioidaan ainaishaudat. Ainaishaudalla tarkoitetaan vuonna 1954 kirkkolaan tehdyn lisäyksen (114/1954) 298 b § mainittua sukuhautaa.

Seurakunta tarjoaa mahdollisuuden jatkaa määräaikaisten arkkuhautojen hallinta-aikaa 25 vuotta ja uurnahautojen 15 vuotta kerrallaan hallinta-ajan ollessa päättymässä, ellei määräajan jatkamiselle ole hautausmaan tarkoituksenmukaisesta ylläpidosta aiheutuvaa estettä.

Hautapaikkoja luovutetaan kuolemantapauksen yhteydessä. Vainajan hautauksen yhteydessä saa omainen varata ja ostaa toisen hautausmaahan määrääjäksi. Erityistapauksessa talouspäällikön päätöksellä voi omainen varata ja ostaa kolmannen hautausmaahan. Erityistapauksena voidaan pitää erityislusta tai muuten erikseen perustellen yksinäistä vainajan lähiomaista. Kerroshautausalueella varataan ja ostetaan yksi hautausmaahan, jossa on kaksi hautausmaahan sijaa. Uurnahautausmaahan varataan ja ostetaan yksi hautausmaahan sisältää neljä tuhka- / uurnahautausmaahan sijaa.

Muulloin kuin kuolemantapauksen yhteydessä hautausmaahan ei voi varata ennakoon kuin erityisestä syystä ja poikkeuksellisesti kirkkoneuvoston päätöksellä (KL 3:29 § 2 mom.).

Muistolehdossa vainajan omaisille ei muodostu oikeuksia tiettyyn paikkaan.

Omaisten tulee, mikäli mahdollista, käyttää hallinnassaan olevat vanhat hautausmaat uudelleen, ennen kuin heille luovutetaan uusi hautausmaahan paikka. Oikeus tulla haudatuksi aikaisemmin luovutettuun hautausmaahan tulee kuitenkin selvittää ennen haudattamista.

Arkkuhautausmaahan voidaan haudata vainaja tuhkattuna, jolloin haudattajan hautausmaahan oikeutta määritellään kyseiseen hautausmaahan (hauta-alueeseen) haudattajan pisimmän koskemattomuusajan mukaan.

HautL 4 §

HautL 11 §

KL 3:30 §

KL 13:8 §

KL 3:32 § 1 mom.

7 § Hautaustoimen maksut

Hautasijan luovuttamisesta ja hautaamiseen liittyvistä palveluista tulee periä maksut, joiden määräämisessä otetaan huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. (HautL 6 §).

Kirkkovaltuusto päättää haudoista (hautapaikasta) perittävistä maksuista (KL 3:36 §).

8 § Hautaoikeuden haltija

Hauta-oikeuden haltijasta on voimassa mitä siitä erikseen säädetään. (KL 29 - 31 §). Hautaoikeus voidaan luovuttaa myös henkilölle, jonka kotikunta on muu kuin Ylitornio.

Hauta-oikeuden haltijan tulee viipymättä ilmoittaa muuttuneet henkilö- ja yhteystiedot seurakunnalle.

9 § Hautaamisjärjestys

Haudattaessa vainajaa aikaisemmin lunastettuun hautaan on hautausjärjestelyistä huolehtivan (seurakunnan järjestelmissä Yhteyshenkilö) esitettävä tarvittaessa ensisijaisten oikeudenomistajien suostumus asiaan tai sukuselvitys. Mikäli suostumusta tai sopimusta ei ole keitä hautaan voidaan haudata, noudatetaan kirkkolain mukaista hautausjärjestystä.

10 § Todistus hautaoikeudesta

Hauta-oikeuden haltijalle tai jos haltijaa ei ole sovittu, niin hautausta järjestävälle lähiomaiselle, Yhteyshenkilölle, annetaan sopimus, jossa on tiedot haudan sijainnista, hautaoikeuden voimassaoloajasta, hauta-alueen aikaisemmista vainajista ja hautaoikeuden hinnasta. Mikäli hauta-alueelle on varattu paikkoja henkilön nimellä, tiedot varauksesta sisältyvät todistukseen. Sopimus toimii hautaoikeuden todistuksena.

Vainajan rekisteriin kirjaamisen/ hautaustapahtuman laskutuksen jälkeen voidaan voimassa olevan sopimuksen mukaiselle hautaoikeuden haltijalle toimittaa erikseen tilattaessa todistus haudan sijainnista, hautaoikeuden voimassaoloajasta, hauta-alueen aikaisemmista vainajista ja mahdollisuuksien mukaan maksettujen hautaoikeuden hinnasta.

11 § Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen

Vainajan ruumiin vastaanottaminen hautaan siunattavaksi, haudattavaksi tai tuhkattavaksi edellyttää hautauslupaa. Tarvittaessa seurakunta toimittaa hautausluvan edelleen toisen ylläpitämän hautausmaan tai krematorion ylläpitäjälle.

Asetus kuolemansyyn selvittämisestä 22 a § 1 mom.

HautL 19 §

Seurakunnalla on säilytystila vainajia varten. (KJ 3: 55 § 3 mom.). Ruumis säilytetään ennen hautaamista suljetussa arkussa vainajien säilytystilassa, jonne sivullisilla ei ole vapaata pääsyä. Arkkuun merkitään vainajan nimi. Tilan käyttäjät huolehtivat säilytystilassa olevien vainajien tietojen kirjaamisesta. Tämän vuoksi säilytystilaan siirrettävän vainajan siunaamisesta tai hautaamisesta on oltava sopimus seurakunnan kanssa

Omaisten pyynnöstä ruumis voidaan viedä hautaan ennen siunaamista. Tällöin hauta peitetään viipymättä vähintään arkun korkeudelta ja haudan päälle asetetaan kansi. Hautaan siunaamisen toimittaa pappi kirkossa tai siunauskappelissa, kappelissa, haudalla taikka vainajan kotona sen mukaan kuin hautauksesta huolehtivat henkilöt siitä papin kanssa sopivat (KJ 3:13 § 1 mom.).

Hautausjärjestelyistä huolehtiva Yhteyshenkilö voi sopia hautaustoimiston henkilökunnan kanssa vainajan näytöstä lähiomaisille seurakunnan tiloissa, jos näyttö voi tapahtua turvallisesti eikä siihen ole estettä. Vainajan näyttöä koskevissa järjestelyissä on otettava huomi-

oon, että vainajakylmiötä ei lähtökohtaisesti ole tarkoitettu yleisötilaksi Vainajan näyttämisestä vastaa hautaustoimiston henkilökunta. Seurakunta sopii alueellaan toimivien hautaustoimistojen kanssa käytännöistä sekä tiedon välittämisestä myös niissä tilanteissa, kun vainajaa muista syistä ei tulisi näyttää omaisille. Seurakunta vastaa tiloissaan tapahtuvan tilaisuuden turvallisista järjestelyistä.

Jos vainaja on sairastanut tarttuvaa tautia ja tartunnan vaara on edelleen olemassa, on vainajan kuolinsyyn selvittäjän ilmoitettava tästä ruumista käsittelevälle. Hautaustoimistoon tulee välittää tieto, että arkkua ei voi avata. (Terveysturvallisuusasetus 41 §)

HautL 2 §

12 § Hautaaminen

Hautatoimen palveluita tarjotaan seurakuntalaisille pääsääntöisesti torstaista – lauantaihin kello 10 ja 14, pois lukien kuukauden yksi lauantai, jolla turvataan hautauspalvelun henkilökunnalle yksi vapaa viikonloppu kuukaudessa.

Hautaaminen tulee suorittaa viivytyksettä. Hautaamisen ajasta on sovittava seurakunnan kanssa viimeistään 14 vuorokautta ennen toimitusta. Erityistilanteissa hautaamisen sopimuksen aikataulusta voidaan poiketa.

Hauta avataan hautausmaakaavan ja -rekisterin mukaiseen paikkaan. Kaivannon leveys ja pituus määräytyvät arkun suuruuden ja hautausmaakaavan mukaan siten, että arkku mahtuu laskeutumaan haudan pohjalle. Kaivanto tuetaan asianmukaisesti olosuhteiden edellyttämällä tavalla.

Haudalla olevat hautamuistomerkit on hautaoikeuden haltijan kustannuksella siirrettävä syrjään ja hautauksen jälkeen asetettava paikoilleen siten, että muistomerkki ei vaaranna turvallisuutta. Ylitornion seurakunnassa nämä kustannukset ovat sisällytetty hautauspalvelun hintaan.

Haudan avaamisen aikana esille tulevat aikaisemmin haudatun vainajan jäännökset suojataan ja sen jälkeen peitetään kaivannon pohjalle. Jos hautaa avattaessa esille tulee maattomaton arkku tai vainaja, haudan kaivu keskeytetään, kaivanto peitetään ja hautausjärjestelyistä huolehtivan henkilön kanssa sovitaan muu hautasija.

Tilapäisen haitan aiheuttaminen viereisille haudoille ei ole esteenä haudan avaamiselle. Ruumis on haudattava helposti maatuovassa arkussa. Tuhka on haudattava helposti maatuovassa uurnassa tai ilman uurnaa. Tuhka voidaan myös sirotella hautapaikkaan, mikäli seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelma on sen mahdollistanut.

Haudan avaamisesta ja peittämisestä huolehtii seurakunta. Hauta peitetään toimituksen aikana kannella, jonka päälle kukkalaitteet lasketaan. Mikäli hauta on tuettu tukitelineillä, hauta peitetään siten, että arkku peittyy. Omaiset voivat peittää arkun toimituksen yhteydessä. Hautausmaan työntekijät ottavat tukitelineet pois ja peittävät haudan hautauksen jälkeen viimeistään seuraavana arkipäivänä. Työstä peritään maksu kulloinkin voimassa olevan hinnoittelun mukaisesti.

Omaisten on huolehdittava haudalle laskettujen kukkalaitteiden poistamisesta kesäaikaan 14 päivän kuluessa ja talviaikaan kukat voivat jäädä haudalle lumipeitteen alle. Seurakunnalla on oikeus poistaa kukat kesän aikana 14 vuorokauden jälkeen hautaustoimituksesta ja talven jälkeen hautausmaan yleissivouksen aikana ja veloittaa siitä. Seurakunta voi tarjota maksullista palvelua hautauksen jälkeisistä erillispalveluista.

Arkkuhautausta ja uurnahautausta tehdään ympärivuoden lukuun ottamatta Ylitornion seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelmassa kirjattuja poikkeuksia. Tuhkansirottelulle soveltuvat hautausmaa-alueet on kirjattu hautausmaan käyttösuunnitelmaan.

Ylitornion seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelma

Hautausmaan ylläpitäjän on viipymättä hautauksen jälkeen ilmoitettava hautauksen ajasta ja hautausmaasta, johon vainaja on haudattu, sovittuun aluerekisterikeskuksen järjestelmään, Digi- ja väestötietovirastolle tai Ahvenanmaan valtionvirastolle. Myös ulkomaan kansalaisten osalta oikea menettely on tehdä hautaus- ja tuhkausilmoitus Digi- ja väestötietovirastoon tai Ahvenanmaan valtionvirastolle. (Nämä toimijat huolehtivat kuolintietojen ilmoittamisesta maasta toiseen, joten on luontevaa, että myös hautaustieto kulkee samaa kanavaa pitkin. Kirkkohallitus /Tuomo Kahenviita, rekisterinjohtaja).

Terveydensuojeluasetus 40 § 1 mom.

Asetus kuolemansyyn selvittämisestä 22 a § 2-3 mom.

Ylitornion seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelma

13 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudatun ruumiin tai tuhkan saa siirtää toiseen hautaan vain, jos aluehallintovirasto erityisen painavista syistä on myöntänyt siihen luvan. Haudatun ruumiin siirtäminen edellyttää lisäksi kunnan terveydensuojeluviranomaisen myöntämän luvan. Mainitut päätökset on ennen siirron valmistelua toimitettava tiedoksi seurakunnalle.

HautL 24 §

Terveydensuojeluasetus 42 §

14 § Haudan hoitaminen

Seurakunnalle kuuluva hautausmaan perushoito ja hautaoikeuden haltijalle kuuluvat tehtävät määräytyvät hautausmaan hoitosuunnitelman mukaisesti. Seurakunta seuraa hautojen hoitoa ja antaa tarvittaessa kehoituksia puutteiden korjaamiseksi.

Sen lisäksi, mitä kirkkolain 3 luvun 33 §:n 1 momentissa säädetään seurakunnan vastuusta yksittäisen haudan hoidosta, seurakunta voi sopia seurakunnan hallintaan palautuneen haudan ylläpidosta ja hoidosta kulttuuriperintöä vaalivan yhteisön tai henkilön kustannuksella.

Kirkkoneuvosto voi velvoittaa hautaoikeuden haltijan kunnostamaan haudan, jonka hoito on olennaisesti laiminlyöty. Kunnostamiseen varataan vuoden määräaika siitä, kun päätös on annettu hautaoikeuden haltijalle tiedoksi. Kirkkoneuvosto voi päättää hautaoikeuden menettämisestä, jollei laiminlyöntiä ole korjattu. Päätöksestä on tiedotettava (HautL 10 luku 26 §).

Kirkkoneuvosto voi hakemuksesta myöntää määräajaksi yksityiselle tai yritykselle luvan hoitaa ammattimaisesti hautoja. Asiasta tulee aina laatia kirjallinen sopimus, jossa määritellään sopimusehdot. Seurakunta voi laskuttaa yrittäjää työvälineiden käytöstä.

Hautausmaan hoitovastuusta seurakunnan ja haudanhaltija välillä säädetään erikseen hautausmaan hoitosuunnitelmassa.

Ylitornion seurakunta hautausmaan hoitosuunnitelma

HautL 11 §, 13 §

15 § Hautamuistomerkit

Haudalle saa sijoittaa seurakunnan hyväksymän hautausmaan käyttösuunnitelman mukaiset muistomerkit, kun hautaoikeudesta on suoritettu siitä määrätty maksu.

Hautausmaan käyttösuunnitelmasta poikkeavasta muistomerkistä on laadittava suunnitelma, jonka hyväksymistä on haettava seurakunnalta ennen muistomerkin valmistamista. Muistomerkin hyväksymisestä vastaa talouspäällikkö, jonka yhteystiedot löytyvät Ylitornion-seurakunta.fi sivulta.

Muistomerkin pystyttämisen ajankohdasta on sovittava etukäteen hautausmaan suntion kanssa. Samaa menettelyä sovelletaan vanhan muistomerkin muuttamiseen.

Haudalle asennettava muistomerkki on sijoitettava haudan rajojen sisäpuolelle. Hautamuistomerkin asentaminen on sallittu vain sulan maan aikana pois lukien Ylitornion uuden hautausmaan aluetta, jossa muistomerkki asetetaan kiinteälle ja yhtenäiselle aluskivelle ja voidaan asettaa myös talviolosuhteissa.

Muistomerkki on asennettava siten, ettei kaatumisen tai vieremän vaaraa ole. Muistomerkin turvallisuudesta vastaa hautaoikeuden haltija. Seurakunta seuraa hautamuistomerkkien turvallisuutta ja antaa tarvittaessa kehotuksia puutteiden korjaamiseksi. Määräysten vastaisesti asennettu muistomerkki on seurakunnan kehotuksesta viipymättä korjattava tai poistettava. Seurakunta voi tarjota maksullista palvelua muistomerkkien suoristamisesta tai tukemisesta.

Hautamuistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty eikä se saa olla hautausmaalla paikoilleen asentamattomana kauemmin kuin työn suoritus vaatii. Työn päätyttyä hauta on heti siistittävä ja viereisille haudoille aiheutuneet vahingot siistittävä ja korjattava. Asennuksesta vastaavan on raportoitava vahingoista seurakunnalle ja tarvittaessa sovitettava korvauksista hautaoikeuden haltijoiden kanssa.

Haudan reunustaminen on kielletty, jollei hautausmaan käyttösuunnitelma sitä salli.

Hautausmaan käyttösuunnitelma

HautL 14 §

KJ 3 luku 60 – 61 §

Ylitornion seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelma

16 § Muslimien hautausmaa-alue

Muslimien hautausmaa-alueella noudatetaan alussa kerrottujen lakien lisäksi seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelmaa, hautausmaan hoitosuunnitelmaa ja mahdollisuuksien mukaan yleistä ohjeistusta muslimien hautausjärjestelyistä.

Muslimilapsen hautausta varten seurakunta varaa haudalle tikkaat. Yleensä omainen vie lapsen arkun hautaan tikkaita apuna käyttäen.

17 § Hautakirjanpito

Hautarekisteriin merkitään hautaustoimilain 12 §:ssä edellytettyjen tietojen lisäksi hautaoikeuden haltijan nimi, mikäli se on ilmoitettu seurakunnalle, hänen yhteystiedot sekä hautaoikeuden voimassaoloaika vainajista. Vainajista, joiden tuhka on sijoitettu muistolehtoon, merkitään rekisteriin samat tiedot lukuun ottamatta tuhkan sijaintia.

Hautasijan yksilöinnistä seurakunnan rekisteriin vastaa hautaustoimesta vastaava seurakunnan suntio.

Hautarekisteriin merkitään mahdollinen hautaa luovutettaessa tehty sopimus hautaoikeuden haltijasta sekä tieto siitä, keitä hautaan voidaan haudata. Rekisteri tulee säilyttää pysyvästi. (HautL 12 §)

18 § Ohjesäännössä mainittuja lakeja ja muita säädöksiä ovat

Kirkkolaki (652/2023) (KL)

Kirkkojärjestys (657/2023)(KJ)

Hautaustoimilaki (457/2003)(HautL)

Hallintolaki (434/2003)

Järjestyslaki (612/2003)

Terveysturvallisuusasetus (1280/1994)

Asetus kuolemansyyn selvittämisestä (948/1973)

Hyväksytty hautaustoimen ohjesääntö on sitova eikä hautaustoimen ohjesäännöstä poikkeavassa tilanteessa sen määräyksiä voida sivuuttaa päätöksellä, joka olennaisella tavalla syrjäyttää määräysten tavoitteet. Lähtökohtaisesti katsotaan, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, jos hallinnon sisäisiä määräyksiä ei ole noudatettu.

19 § Voimaantulo

Tämä sääntö tulee voimaan 1.1.2024.

Tällä säännöllä kumotaan 9.12.2013 vahvistettu Ylitornion seurakunnan hautaus-toimen ohjesääntö.